

Abonnement pour un an:

300 piastres

Edition spéciale 300 piastres

Adresse:

Idjtihad Constantinople

Téléph-St, 865

XXème ANNÉE

15 Juillet 1925—No 184

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]

تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون

۳ ، اعلا کاغذلیسی ہ لیرادر .

ادارہ خانہ سی

جفال اوغلندہ « اجتہاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمنجی سنہ

نومرو ۱۸۴-۱۵ تموز ۱۹۲۵

مرکزی اولیان بیر ولایت

بوندن سکنز آی اول (کنج) دن بزه کونده ریلن مقاله در .
اسکی بیر متصرفلق اولان کنج دخی، دیگر متصرفلقلار
کبی، ولایت اولدی . کنج اپی زماندن بری متصرفلق و
شیمدی ولایت اولدینی حالد هنوز ثابت و احتیاجاته کافی
بیر مرکز مالک دکلدر . ایشته بوندن دولای، مرکزی
ارلیان بیر ولایت، سرلوحه سنی موافق بولدم .

بو آنه قدر ایکی اوج مرکز دیکشیدرلمش، فقط
هیچ بیر یی قصبه حالی آلامشدر . چونکه هر متصرف
ویا والی خوش کوردیکی، بکندیکی بیریری مرکز اتخاذ
ایتمکده در . بواتخاب، فنی بیر تدقیق نتیجه سی اولمادی
ایچون بعضاده مرزغیتک آغوش هلاکنه آتیلمشلدر .
کرك بوغیر ثابت و کرك ولایت خلغنک فقر و ضرورتی
یوزندن دیکشیدر یلن مرکز لک هیچ بیرنده صاغلام اساسلار
اوزینه مؤسس بیر قصبه وجوده کتیر یلهدی .

کلن متصرف و والیر بیرر یولجی وضعیتیه کلیر،
بیرمدت صوکر باووللرینی آلاراق صاووشوب کیدرلر .
مرکزده کافی مقدارده بنا بولونامسی و بولونانلرکده پک
ابتدائی بیر شکلده بیرر کوی نهولرندن عبارت اولسی
حسیله بورالر کلن مأمورلرکده کلر کلز هان نقل و تحویل
چاره لرینی تحری و هر تورلو وسائطه مراجعت ایدیلرلر .
هرکلن مأمور هیچ بیر یکیلک، هیچ برفعلی خدمت
یا بامان صاووشوب کیدرسه بورالر ناصل اعمار ایدیلر و
ناصل ترقی ایدره؟ بو حال بویه دوام ایدرسه، شبهه سزدر
که داهای بیر قاج عصر بورالر بیرر باقوش یوواسی حالنده
ویرانه قالیر .

یا کلش بیر ذهنیتله متادیا مرکز دیکشیدر مکله وقت
کچیرمک تاریخ و مدنیت قارشو بویوک بیر جرم ایشله مک
دیمکدر .

بوگونلرده بورادینه مرکز دیکشیدرلمسی موضوع
بحث اولیور . احتمال، که بو خصوصده رسمی مخبراتده
جریان ایتمکده در . بو احتمال اوزرینه در، که بو مقاله یی
یازمه یه مجبور قالدم .

دهرین بیر تدقیق، فنی بیر تنبیه یا بیلما دجه مرکزی

دیکشیدر مکده بیر معنی یوقدر . سیار بیر حالده طولاشمق
زمانی ده کچمشدر . عین زمانده مرکز اتخاذ ایدیلن بیر
کویک اعمار و ترتیبی خلقدن بکارسهک هیچ بیر شیئه موفق
اولامیز . یکی تأسس ایدن بیر مرکز قصبه حالی آلامسی
ایچون مطلق صورتده حکومتک نقدی معاوتی لازمدر .
بو محذورلری برطرف ایتمک ایچون اساسلی تدبیرلر
اتخاذ ایدلملیدر . بو خصوصده درشوندکرمی یازمه یی
وطنی و اجتماعی بیر وظیفه تلقی ایتدم .

دوشوندکرم شونلردر :

۱ - حال حاضرده ولایت مرکزی اتخاذ ایدیلن
داراهینی قریه سی موافق دکل ایسه اول امرده ولایت
داخلنده صحی، طوبوغرافیائی، عین زمانده اداری شرائطی
حائز بیر یرک مرکز اولاراق انتخابی لازمدر . یعنی انتخاب
ایدیله جک محل هوادار اولمالی، کافی درجه ده منبع
صوولرینی حاوی بولونمالی، اراضی سی رابط و مرزغی
اولمالی، حتی ممکن ایسه ولایت داخلندن کچن یوللرک
تلاقی نقطه سنده بولونمالی ویا بونقطه یه یاقین اولمالی .
بو انتخاب هر حالده بیر هیئت فنیه طرفندن وقوع
بولمالیدر .

۲ - ولایت مرکزی اولق اوزره انتخاب ایدیلن
محلک، قصبه مک لاقل الله سنه طرفنده محتمل درجه توسمی
نظر اعتباره التلق اوزره، خریطه سی یا بیلمالیدر . بو
خریطه ده میدانلقلر، چارشو و بازار محللری، بارقلر
... الخ کی عمومی احتیاجاتک موقعی تثبیت ایدلمی
عین زمانده بو منطقه ک اطرافنده ایکنجی بیر منطقه داهای
تثبیت ایدلملیدر بو ایکنجی دائره ایلروده وجوده کلسی
محتمل اولان فابریقه وسائر کبی مؤسسات ایله باغ و باغچلره
تخصیص ایدلمی ؟

۳ - یکی بیر قصبه ویا شهر بویه فقیر بیر محیطده
کندیلککندن تأسس ایدمه یه جکندن ایلمک حمله ده حکومتک
نقدی معاوتی لازمدر . موازنه عمومیه دن تخصیص
ایدیله جک بیر مبلغ ایله حکومت قوانغی، مکتب، خسته
خانه، حبس خانه کبی اماکن عمومیه وجوده کتیرلملیدر ؛
۴ - مأمورینک تأمین رفاه و استراحتی ایچون
واردات خصوصیه دن افزاز ایدیله جک بیر مبلغ ایله ،

بومعروضاتم بسیط و ممکن الحوصلدر. یا لکن هر شیئی
کندی حالته ترك ایتیموب بر آن اول آروبا ذهیتله ایشه
باشلامق لازمدر . ۱۲۰۱۰، ۱۹۲۴ دوقتور جم

عقل سلیم

۹

محرری : راهب مهلیه

مبحث ۳۴ — خوارق طبیعت اسباب طبیعی ایله
ایضاح اولونور .

عوامل طبیعی حقهده فتدان وقوفلری اعتراف
ایده چکاری یرده، طبیعتک خارجنده یئی خیالات ساحه-
لرنده، حقهده هیچ اولمازسه بر فکر ایدینه بیلدیگری
طبیعت دن داها زیاده غیر معلوم بر عامل آرامیه کیدن
أئمه دینک منطقلری قادر موجب حیرت هیچ برشی یوقدر.
کوردیکمز حادثه لرك خالق الیهدر دیمک بو حادثه لری خفی
بر سبیه حمل ایتسک دکلیدر ؟ الله نه در ؟ بر روح
Esprit نه در ؟ ای عالم ! طبیعتی وقانونلری مطالعه ایدیکمز
و، طبیعتده، اسباب طبیعی نك فعلی فرق وتمیز ایتدیکمز
زمان، فکر لری کیزی تنویر ایتمک شویله دورسون،
بالعکس فکر لری کیزی داها زیاده تشوشه و کندی کنیدیگری
آ کلاماق امکانسز لغنه دوشوره جک اولان فوق الطبیعه
سبیلره مراجعت ایتمه یکنز، فوق الطبیعه سبیلر آرمایکمز .
براللهسز طبیعت، ناقابل ایضاحدر دیورسکمز . بو،
پك آز آ کلادیفیکمز بر شیئی ایضاح ایتمک ایچون هیچ
آ کلادیفیکمز برسبیه. بر مؤثره احتیاجکمز واردیمکدر.
سز مظل اولان بر شیئی، ظلمتی تضعیف ایدره ک فرق و
تمیز ایتمک ادعا سنده بولونیورسکمز . دو کوملری تکشیر
ایده رک بردو کومی چوزیورسکمز ظن ایدیورسکمز .

متهیج فیزیک شناسلر ! بر اللهک موجودیتی بزه
اثبات ایتمک ایچون، مفصل نباتات کتابلری قوپیه ایدیگز،
وجود بشرک اقسامنک تفصیل موشکافانه سنه کیرک ؛
بیلدیزلرک دورلری تماشا ایتمک ایچون سمایه آتیلکمز ؛
متعاقباً صولرک جریانه حیران باقماق ایچون ارضه عودت
ایدیکمز ؛ کبکلرک، بوجکلرک، پولسب لرك، ایچنده

بیرره باغچه ایچریسنده، بر قاتلی و اوچر دورده راوطله لی
اولو اوزره، کافی مقدارده نهولر وجوده کتیرملی .
بو بنالرك بدل ایجارلری و مصارفاتنک مدت مقاومتیه
تقسیمندن حاصل اولاجق خارج قسمته، هر سنه وقوع
بولاجق مصارف تعمیریه نك وسطی مقدارینی ده علاوه
ایتدکدن صوکر الله ایدیلن یکون اوزرندن مأمورینه
ایجار ایدملی ؛ فکر منزی خلاصه ایدلم :

مثلاً بیر بنسائک بیک لیرایه وجوده کلدیکنی قبول
ومدت مقاومتی ده یکر می بش سنه تخمین ایدلم، بومدت
ظرفنده وسطی اولارق سنه ده یکر می بش لیرالق بیر تعمیر
مصرفی ده قبول ایدلم . شو حالده بونسائک بدل ایجار
سنویسی آلتش بش لیرا ایدر .

بوصورتله نهولر وجوده کتیریلیرسه هم مأمورلرك-
شرف حکومتله متناسب بنالرده - استراحتلری تامین
ایدلش اولور، هم ده اداره خصوصیه، صرف ایتدیکی
پاره یی مقسطاً کیری آلتش بولونور .

۵ — شهرک تأسیس ایدیله جکی منطقه یه تصادف
ایدن اراضی حکومتجه مبايعه ایدملی ؛ سریع بیر صورتده
بیر قصبه وجوده کله بیلیمسی ایچون، بواراضی یی اوافق
پارچه لره تقسیم ایتدکدن صوکر، لا اقل ایکی سنه ظرفنده-
حکومتجه موافق کورولوب تصدیق ایدیله جک شکله-
نهو یا منی درعهده ایدنلره مجاناً ویرملی ؛

۶ — بویله یکی تأسیس ایدیله جک قصبه لرده جاده لری
یول یا منق صورتیه تعیین وثبیت ایتمک مصرفی اولدیغندن،
ایلروده تدریجاً منتظم جاده لار حالته افراغ ایتمک اوزره
تعیین ایدیلن جاده لری ایکی طرفنه آغاج دیکمک صورتیه
ثبیت ایتلیدر . . . بوشکل عین زمانده قصبه نك محافظه
انتظامی ایچون ده فائده لیدر .

۷ — یکی تأسیس ایدیلن شهرده نفوسک سرعتله
آرتماسی و اقتصادی فعالیتک باشلامسی ایچون بویکی قصبه یی
شوسه لری و یا تسویه ترابیه شکلهده یوللاره جوار مملکتلره
ربط ایتلی در :

بوتون بو شرائط نظر اعتباره آ لینیرسه هم آرزمانده
منتظم بیر قصبه وجوده کتیریلش اولور، هم ده مأمورینک
اسباب استراحتی تأمین ایدیلیر .